The First Telugu Bi-Weekly in Andhra Desa and the only Telugu Newspaper for H E H The Nizam's Dominions

గోలకొండపత్రిక

GOLKONDA PATRIKA

HYDERABAD-DN Thursday 23-5-1935

ప్రతి సోమ, గురువారములు ప్రకటింపబడును

సంపుటము ౧౦ | సంచిక ౫

(తూప్రబజారు, హైదారాబాదు (దక్కన్)

శ్రీ యువనామ సం॥ వైశాఖ బ॥ ౫ గురువారము ౧౯—౫—౧౯౩౫ ఫ.

సం॥ చందా ౬ రూపాయలు

కల్లూరిలో ప్రభుత్వము వారి ఆజ్ఞనుల్లంఘించుట

శ్రీరామనవమిలో హిందువుల భీతావహము

(విలేఖరి)

[illegible]

2 ఖుర్దాడు దినచర్య

(కల్లూరు)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

దఫాల వివరము

[illegible]

నాట్యకళ : గానకళ

[illegible]

దేశములోనుండి వెండి బంగారములు పోవు కాలము

పూర్వాపర సందర్భాల వివరము

వెండిధర ఇంకా హెచ్చితే ఏంచేస్తారు?

ఈసంవత్సరం [illegible]

[illegible]

భారతదేశములో ఎంత వెండి కలదు?

[illegible]

దీనికి ప్రతిక్రియ ఏమి?

[illegible]

సమకాలికాభిప్రాయములు

గ్రామ పునర్నిర్మాణమునకు అయిదేండ్ల స్కీము

[illegible]

ముల్కీ - గైర్ముల్కీల భేదము మంచిదికాని సంప్రదాయము

[illegible]

జాబులు

గొల్లలు యాదవులా!

యాదవవంశ ప్రస్తారము.

యాదవులనగా [illegible] యదువంశమువారు [illegible] భారతదేశ [illegible] సూర్యవంశ చంద్రవంశములలో చంద్రవంశము [illegible]

[illegible]

ఇట్లు
బోలంపీరయ్యా యాదవ
హైదరాబాద్ [illegible]
సికింద్రాబాద్.

[illegible]

మున్నూరుకాపు కాన్ఫరెన్సు

మ. రా. రా. శ్రీ గోలకొండపత్రికాధిపతిగారికి,

అయ్యలారా,

[illegible] శ్రీ [illegible] కాన్ఫరెన్సు [illegible] ప్రార్థించుచున్నాను.

శ్రీ [illegible] మున్నూరు [illegible] తీర్మానించవలెను.

ఈ మున్నూరుకాపు [illegible] తెల్ప గోరుచున్నాను.

[illegible] ప్రార్థన.

ఇట్లు
[illegible]

మహకమ నిజామత్ ఆబ్కారి ముల్కి కేసర్ కారెఆలి యిష్తిహార్

దీనివల్ల తెల్యజేయుటం ఏమనగా హైదరాబాదు ఆబుకారి బల్దా వ సికింద్రాబాదు వ జిలేబురక్ అత్రాపుబల్దా మ॥ [illegible] నగర్ తాలూకా భోనగీర్ వ పట్టిబీ. [illegible] వ మాలేడు [illegible] తాలూకా [illegible] రెడ్డి వ [illegible] జిల్లా, నిజామాబాదు వ వర్ధని. [illegible] నగరములో మద్రాసు [illegible] కావున [illegible] అయితే [illegible] అయినదో ఒకవేళ అప్పార్ల [illegible] సంబర్లు వేయు కుండ గీయుటము విషయమయ్యే యెవ్వరైన మొగుబరిచేసినట్లు అయితే మొగుబరుకు ఇనాముగా లోపగము నూరు (౧౦౦) రూపాయిలవరకు యినాముగ ఇయ్యబడును.

ఆ మొగుబరు దరుఖాస్తు మొగుబరిలో ఫ్రాది పేరు మరిన్ని గుంటిపేరు లేక సర్వేనెంబరు వ్రాసి టప్పాజరియాన మొహతమీము జిల్లాకు లేక మహకమా సజామతుకు పంపవలెను. సదరు దరుఖాస్తులో మొన్నిరోజులనుంచి గీస్తున్నది లేక గీయుటయు అయ్యేపుంటే మొన్నిదినములు అయినది సరాహతు చేయవలెనది. మొగుబరి చేసే వాని పేరు రహస్యముగా వుంచబడును. యెవ్వరికిని తెలయచేయబడదు.

మదదగారి నాజిమ్ ఆబ్కారి.

బహిరంగలేఖ

మ. రా. శ్రీ గౌలిగూడెం కాపు యువజన సంఘాధ్యక్షులవారి సన్నిధికి:—

అయ్యా;

మున్నూరు కాపు మహాసభ అయ్యుపదముగా జరుగు గాక యని ఆశీర్వదిస్తూ దిది. ఆర ఘర్దారు రర ఫ శే ఈ డి గోల కొండ పత్రికలో శ్రీయుత మాడపాటి హనుమంతరావు పంతులుగారు, ఒక లేఖ వ్రాసిరి. దానిలో యిటీవల ౧౦ మారు లో జరిగిన ఆదిహిందూ మహాసభను విమర్శిస్తూ ప్రతియొక్క సంఘాభివృద్ధియున్నను ఆంధ్రుల సర్వతోముఖాభివృద్ధికి ప్రోత్సాహనమని సెలవిచ్చిరి.

గౌలిగూడెములోని, నవయువక కాపుమండలివారు ఠ మలక్ష్మతులకు కొమిసెట్టి నారాయణస్వామి గారి సంతకము తో మున్నూరుకాపు మహాసభకు ఆక్షేపణల పట్టికను ప్రకటించుచు, దానిలో శ్రీపంతులుగారి లేఖను విమర్శించిరి. శ్రీ పంతులుగారు ఈరాష్ట్రములోని అన్ని కులములవారి వృద్ధ్యము ములను ప్రోత్సహించుచు అభిమానపూర్వకముగా తోడ్పడు చుండిన సంగతి ఆక్షేపణ చేయువారికేల్లు తెలియును?

ఆదిహిందూ మహాసభను సూచించుటచేత తమకులము వారిని ఆదిహిందువులలో కలుపుటకుగూడ ఉద్దేశ్యమై యుండునాయని ప్రశ్నించిరి. ఇతరకులములవారిని ఆదిహిందువుల లో కలుపుటను ప్రశ్నయే లేదు. కాని ఆదిహిందువులను చెప్పు కొనవలెనా? మతము, రాజ్యము; యెన్నడు బాగుపడలేదని యు ఆంగనటకు మీపూర్వపుశాస్త్రములను చరిత్రలను పూర్తిగా చూచుటకొర్తిగా నురచిరి.

ఇప్పుడైనను తప్పకతమకుల పెద్దలసమ్మతిని పొంది ఒక్క ధర్మశాస్త్రజ్ఞులు రావులపై ద్వేషించుమాని రావులవారి వలన రహస్యంబులదెరగుడు. మాకేగాక సర్వమానవులకు కు శము లొనగూర్చుము నేటికలకు సర్వవిధసుఖము అనుభవించుము కార్యపరాక్రమములకు, స్వానిభక్తి పరాయణత్వము వ కులవాళ్ళమైనది ఆదిహిందూలకు గౌరవమని మీరెరుగక దీనివలన తప్పువదను భావము ప్రకటించుట న్యాయముగా దు. మీ వారి అధిక్షేపించు నుద్దేశ్యమును సూచించుచున్నది అర్థపుటంచులో నుంచువాను. ఇతరులపై రాస్తు దుర్వరాము,

ఈకాపుయువజన సంఘముకూడ ఆదిహిందువులయొడ కలిగిన సద్భావమును విస్మరించి నిష్కల్మష హృదయముల సౌష్ఠవముగా కలరని కోరుచున్నాను.

ఇట్లు

ఆరిగె రామస్వామి

జిల్లాలవార్తలు

భార్యా భర్త కొమార్తె బావిలోపడి మృతినొందుట

(స్వకీయ విలేఖరి)

ఆసఫాబాద; ౩—౯—౧౩౪౪

ఆసఫాబాదుకు రెండుమైళ్ళదూరమున ఖమానపల్లె గ్రామము గలదు. అచటనుక్తరాజయ్యయను నొకవైశ్యుడుండెను మంచిధనవంతుడు. ఇతనివయస్సు ౪౫ సంవత్సరముల కుమించి యుండదు. యితని భార్య అక్క ఫుల్లన్న గారియొక్క పుత్రికయై యుండెను. తేది ౨౫—౭—౧౩౪౪ ఫ రాత్రి అనుమానములయందు గలదని కొమార్తెతో బావిలోనుబడి ప్రాణములనిడిచెను. ౨౬—౭—౧౩౪౪ నాడు రాత్రి రాజయ్యగారు వేరొక బావిలోపడి పరలోకమునకేగెను. యీవిధముగా భార్యాభర్తలు, కొమార్తె యుక్తముగా ఆత్మహత్యలు గావించుకొన్నందులకు జనులందరు కడువిచార గ్రస్తులైరి. కారణమేదియు తెలియుటలేదు.

శ్రీరామ ఆంధ్రభాషానిలయము

(ఒక విలేఖరి)

కొండపాక; ౯—౭—౧౩౪౪

శ్రీముఖనామసంవత్సర శ్లేష్మతుక్కి రోజానుండి యీ గ్రామమున శ్రీరామ ఆంధ్రభాషానిలయమును పాఠశాలోపాధ్యాయులగు మార్తాండపురపు రఘుపతిగారు యేర్పాటు చేసి జనులకు ఉపయోగకరముగ చేయుచు తగినచందాలను ప్రోగు చేసియున్నారు. యీచందాలయందు కొన్ని పుస్తకములను తెప్పించి, శ్రీయుత జి. లక్ష్మీనరసయ్య సహాయకార్యదర్శి గారి వద్దనుంచిరి, తదనంతరము మాడకోసు ఇక్కడ పత్రికలను తెప్పించుచు, దినపత్రికలను తెప్పించుచు, విహీనపత్రిక వార్తలను తెలుపుచుండిరి. ఇందు వల్లజనులు మార్తాండగారియొక్క చాలకృతజ్ఞతగలవారై సంతోష ముతో కాలముగడుపుచుండిరి. అట్టివానియొక్క దివినుండి మరి యొకచోటికి మార్పుబడినందున యిప్పుడు జనులు విచారపడుచున్నారు. అయినను శ్రీ. లక్ష్మీనరసయ్య సహాయ కార్యదర్శిగారు యీనిలయమునుద్ధరించుచున్నట్లో పైవిధముగ యథాప్రకారము జరుపుచున్నారు.

పెద్దతరగతుల శెట్టుట

(విలేఖరి) పరభణిపురము, ౩—౭—౧౩౪౪.—

ఈసంవత్సరము ఆమర్దాదునుండి పరభణినగరమునందు లలో ౬—౭తరగతులు తెరువబడి న్యాయముగా సంబాధించిన విద్యార్థులసౌకర్యార్థమై కొత్తగాను హైస్కూలు గూడా స్థాపింపబడును

కాలమాననివేదిక

౨౩ తేది ౧౩౪౪ తో అంతమగు వారము

శీతోష్ణములు:—

ఈవారమంతయు వాతావరణములో స్వస్థమయేగలుం డెను, చాలయెండ గాను పుష్కలముగా కొంతనుండెను. ఆకాశము విశాల ముగాను యుండెను

పైరు:—

తాబీతోటలోనున్నది ఖరీఫ్భూము సిద్ధము చేయుచు న్నవి.

నీరు, మేత.—

గుల్బర్గా, రాయచూరుజిల్లాలలో కొన్ని చోట్ల నవీను లే చేతచాలతక్కువగనున్నది. దెబ్బతినగా రాయచూరులో కొలదిచోట్ల తోటలు వేయుచాలినంతలేదు. వరంగల్, కరీం నగరు మహబూబునగరు పర్భణీ, గుల్బర్గా, ఉస్మానాబాదు ఏదు జిల్లాలలో పశువ్యాధి యున్నది

ధాన్యముల చిల్లరధరలు

గోధుమలు	హాలీమా ౧కి	౯౪ శేర్లు
బియ్యము	...	౬౪ శేర్లు
జొన్నలు	...	౧౨౦ శేర్లు

౨౫౨౫ వ బుద్ధజయంత్యుత్సవము

(విలేఖరి)

సిన్నపాయింకొలను ౧౩ గడిచినది జల్ యీయుత్సవము న జనుబజారులోనిక్ష్యదేవరాజ అరవిందాలయములో జరిగె ను. మొదటభజనప్రారంభింపబడి ౧౭౦౦ రెండు ల శ్రీయుత ఆదివ్రావిడ సోమనాధరావుగారు సభాసభలపద్మత అధ్యక్ష స్థానములంకరించిరి. పిమ్మట శ్రీయుం డి. శ్రీఖండే బి.ఎ. ఎల్ ఎల్ బి గారు బుద్ధజీవితము ముగురించి ప్రసంగించిరి. పి దప శ్రీయుతచంద్రావర్కార్, ఎంవి నాం బుద్ధని సంపూర్ణవచనముమనోహరమ్ముగ ప్రసంగించిరి, అధ్యక్షులవారి ముంతోపన్యాసమునకు తర్వాత శ్రీయుత నర్సరెడ్డి గారు కొన్ని పాటలు పాడిరి. తర్వాతయధ్యక్షులకును వక్తలకును వందనసమర్పణ సభ ముగిసెను.

స్త్రీలకుపన్యాసములు

శ్రీమతి స్నెగుల మాధవరావుగారు యిట్లు ప్రకటించు చున్నారు:—

ఈక్రిందిచోట్లలో స్త్రీలవిషయమై యక్షిణీ దీపోపన్యాసములు జరుగును.

౧౯—౭—౧౩౪౪ శుక్రవారము	...	శీలుఖాన
౨౧—౭—౧౩౪౪ ఆదివారం	...	పహాడ్‌వాడి.
౨౪—౭—౧౩౪౪ బుధవారము	...	జోషివాడిలో

స్థానిక వార్తలు

నిజాంప్రభువగారి పజతోత్సవము

నిజాంప్రభువుగారి రజతోత్సవపుయుత్సవములో పురోజ్వ [illegible] వము ప్రారంభము నగర [illegible] దీపకళికలతో [illegible] జరుగుతురని తెలియుచున్నది.

పండిత రామచంద్రపై నిషేధము

సంధికియింక అవకాశము

శ్రీయుత రామచంద్ర [illegible] శాస్త్రిగారిని నిజాంరాష్ట్రము [illegible] నిజాంప్రభుత్వమువారు నిషేధించినందు వలన ఆర్య సమాజికులలో ఆందోళన వ్యాపించియున్నది. ఈ అటువంటి ఆర్యసమాజము యొక్క [illegible] నశింపచేయుచున్నారని ఆర్యసమాజికులు తలచుచున్నారు. రామచంద్ర పండిత్ గారు [illegible] రచించెను. [illegible] గలకేదియున్న ప్రయత్న [illegible] నిజాం [illegible] ప్రభుత్వమువారికి వ్రాసికొనినట్లు, యీ సందర్భమున హైదరాబాదు ఆర్యసమాజమువారికిని పండిత రామచంద్రగారికిని సంధ్యవిషయమును గూర్చి ప్రయత్నములు జరిగినవని తెలియుచున్నది. పరిపంపూర్ణముగా వైదికోదర్క పత్రికలో ప్రకటించబడినది.

పండిత రామచంద్రగారు పోలీసు వ్యవహారముల కార్యదర్శిగారిచేత [illegible] లేఖలో తెలుపబడిన అంశము [illegible] సంకల్పమును గ్రహించినవని [illegible] హైదరాబాదు సంస్థానములో [illegible] [illegible] హైదరాబాదు ఆర్యసమాజము [illegible] నిషేధము [illegible] సంధికి [illegible] నమ్ముచున్నారు.

నిజాంరాష్ట్ర ఆర్యసమాజిక మహాసభ

అనుమతి నిరాకరింపబడుట

నిజాంరాష్ట్ర ఆర్యసమాజ మహాసభను [illegible] జరుపుటకు ప్రకటించి మహాసభను జరుపుటకై హైదరాబాదు పోలీసుశాఖవారిని అనుమతికోరగా అనుమతి నిరాకరింపబడినట్లు [illegible] ఆర్య ప్రతినిధి సభా [illegible] [illegible] ప్రకటించినారు. మహాసభను అనుమతి నిరాకరించు [illegible] [illegible] నాయకులు [illegible] జరిగి యున్నది.

రు. ౯౦౦ దొంగిలించబడెను

[illegible] నిన్నటి మధ్యాహ్నము [illegible] బంకటలాల్ [illegible] ఆతని యింటినుండి [illegible] రూ. ౯౦౦ దొంగిలించినవానిని [illegible] పోలీసు వారు అరెస్టు చేసినారని తెలియుచున్నది.

సనాతనధర్మసభ, బేగంబజారు

సనాతనధర్మసభా కార్యాలయము, [illegible] [illegible] సభా కార్యదర్శిగారు తెల్పుచున్నారు [illegible] [illegible]

రెడ్లలో అంతశ్శాఖ వివాహము

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

హైదరాబాదు (దక్కను) [illegible]:—

౧౧ తేదీ శుక్రవారము, ఉదయము [illegible] గంటలకు శ్రీయుత బలవంతరెడ్డిగారి గృహము (గోషామహలు) నందు, రెడ్లయందొక అంతఃశాఖ వివాహము జరిగినది. వరుడు శ్రీయుత [illegible] రెడ్డి, (పోచంపల్లి గ్రామం) గారి ద్వితీయ పుత్రుడగు శ్రీయుత వి. ప్రతాపరెడ్డి బి.ఏ. గారు. వీరు ప్రస్తుతము ఉస్మానియా యల్. యల్. బీ. యందు విద్యనభ్యసించుచున్నారు. వీరు రెడ్లయందు మోటాటిశాఖకు జెందినవారు. వధువు శ్రీయుత [illegible] రెడ్డి (కొహడ గ్రామం) గారి ద్వితీయ పుత్రికయగు శ్రీమతి అనసూయాదేవిగారు [illegible] శాఖకు జెందినది. వివాహమునకు, రెడ్డి ప్రముఖులగు శ్రీయుతులు, రాజా బహద్దూరు వెంకటరామారెడ్డి ఓ. బి. ఇ, పింగళి [illegible] రెడ్డి, [illegible] గోపాలరెడ్డి దేశాయి, [illegible] రెడ్డి [illegible] మొదలగు వారు [illegible] వధూవరుల నాశీర్వదించిపోయిరి. ఈ సంస్కరణయుతవివాహమును, [illegible] సమయోచితముగా, సరవేర్చినందులకు [illegible] వారును అభినందనీయులు.

ది సెంట్రల్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా, లిమిటెడ్

హెడ్ ఆఫీసు:— బొంబాయి

బ్రాంచీలు:— [illegible]; కలకత్తా; కాన్పూరు; ఢిల్లీ; [illegible]; హైదరాబాదు (దక్కను); [illegible] [illegible]

ఇంతేగాక యింకను [illegible] ఆఫీసులు కలవు.

౧౯౪— ౧౧౦— [illegible] లెక్కలలోనుండిన

అప్పులు		ఆస్తి	
వాటాలు అమ్మబడిన మూలధనము ...	రూ ౩,౩౭,౦౦,౦౦౦	నగదు [illegible] ప్రభుత్వము పై [illegible] డ్రాఫ్టులు, ఇతరము [illegible] బ్యాంకులు.	రూ. ౩,౯౫,౫౫,౦౦౦
చెల్లింపబడిన మూలధనపు వాటాలు ...	రూ ౧,౬౮,౦౦,౦౦౦	ప్రభుత్వపు మరియు యితర సెక్యూరిటీ ఆస్తి అప్పులు	రూ. ౩,౫౪,౨౪,౦౦౦
రిజర్వు మరియు కంటిజెంసీ నిధి	రూ ౩౦,౦౦,౦౦౦	డిస్కౌంటు చేయబడిన బిల్లులు ...	రూ. ౪౪,౩౫,౦౦౦
డిపాజిట్లు, బ్యాంకులకును, చెల్లింప		భూములు, బిల్డింగులు	౧,౧౫,౦౯,౦౦౦
దగిన బిల్లులకును, యింకను యితరము		బ్రాంచిలెక్కల సర్దుబాటులో సహా వివిధములు	రూ. [illegible]
అకౌంటు సంబంధించిన అప్పు	రూ ౨౫,౦౯,౬౦,౧౦౦	దగ్గరను, బ్యాంకులలోను, యిచ్చిన అప్పులు [illegible] మిగిలిన [illegible]	౧౯,౬౯,౫౫,౦౦౦
బ్రాంచిలెక్కల సర్దుబాటులతో వివిధములు	రూ ౩,౦౦,౦౪,౦౦౦		
రూ.	౩౦,౪౩,౯౪,౦౦౦	రు.	౩౦,౪౩,౯౬,౦౦౦

ప్రతివిధమైన మారకము, బ్యాంకింగు వ్యాపారము జరుపబడును.

ఇ. థామస్,

ఏజంటు,

హైదరాబాదు—దక్కను బ్రాంచి.

ఆర్యసమాజము యొక్క వార్షికోత్సవము

హైదరాబాదు—సికందరాబాదు

సికింద్రాబాదు; [illegible]

హైదరాబాదు ఆర్యసమాజము యొక్క వార్షికోత్సవము దేవిదీన్ గారి తోటలో [illegible] సం॥ మే నెల ౧, ౨, ౩, [illegible] తేదులయందును, బేగంపేట కన్యాగురుకులము యొక్క వార్షికోత్సవము [illegible] తేదులయందును సికిందరాబాదు వార్షికోత్సవము [illegible] తేదులయందును దాదారంగయ్యగారి కట్టెలమండి కాంపౌండులోను మహా వైభవముతో జరిగెను. వేలకొలది స్త్రీ పురుషులు విచ్చేసియుండిరి. కొల్హాపురము నుండి విచ్చేసిన శ్రీయుత [illegible] లక్ష్మణ[illegible], సంయుక్త ప్రాంతముల నుండి విచ్చేసిన పండిత దేవేంద్రనాథశాస్త్రి తర్కశిరోమణి గారును, పంజాబు నుండి విచ్చేసిన ఠాక్కూర్ తేజ బహాదరు నూరవ్యగారును తమ తమ సుమధుర గంభీరోపన్యాసములచే జనులను [illegible] మగ్నులగావించిరి. బేగంపేట కన్యాగురుకులము[illegible] కన్యకలు తమ వక్తృత్వము చేతను, తమ వ్యాయామకౌశలము చేతను ప్రేక్షకులను అద్భుతానందములలో నోలలాడించిరి. ఆర్యసమాజము యొక్క సిద్ధాంతములను తెలిసికొని పరమతస్థులు కూడ [illegible] తిలకించిరి. ప్రపంచమునంతను స్వర్గముచే [illegible] సముద్దేశముతో [illegible] ఆర్యసమాజము యొక్క మహోత్సవము సభ్యులనందఱను తన్మయులుగా జేసెను.

ఆర్. కె. వాసుదేవముదల్యారు.

హిందూ విద్యార్థులకై వసతిగృహము

నల్లగొండజిల్లాలో [illegible] తాలూకాలు గలవు. నల్లగొండ నగరములో అన్ని తాలూకాల [illegible] మార్ సిఫ్ కోర్టు జిల్లా దవాఖాన, పోలీసు, [illegible], అబుకారి, తాలీమాత్, తామీరాత్, ముహాఫిజ్ మాలు [illegible] కచేరీలు ఉన్నవి. బాలుర కున్న తెలివిని నశింపజేయు సర్కారు వారి హైస్కూలు, [illegible] ప్రాథమిక విద్యాలయము ఈ సంబంధించినవై విరాజిల్లు చున్నవి. విద్యాభివృద్ధికై వారి అన్ని తాలూకాల నుండి బాలురు నల్లగొండకు [illegible] వచ్చుచుందురు. [illegible] కొందరు [illegible] పరిచయస్థుల గృహములలోను, మరికొందరు [illegible] హోటలలో [illegible] విద్యార్థులకు [illegible] భోజన సౌఖ్యము [illegible] ఆరోగ్యము [illegible] [illegible] ప్రవేశించుటకు [illegible] శారీరక వృద్ధికై తగినట్టి స్థితియు లేకపోయిన [illegible] బుద్ధిమంతులు [illegible] హిందూ [illegible] విద్యార్థులకు [illegible] తగిన సౌకర్యము అనుకరించవలెనని ముఖ్యముగా [illegible] హిందూ విద్యార్థి వసతిగృహము అను పేర [illegible] ఏర్పరచ బడినది. [illegible] అందుచే బాలురకు తగినట్లు అన్ని వసతులు కలిగియున్నవి. [illegible] సదాచారముగు [illegible] భోజనము [illegible] బాలురను పోషించుటయును [illegible] [illegible] విద్యార్థులకు [illegible] [illegible] వ్యాయామము [illegible] రామగిరిలో [illegible] ప్రస్తుతము [illegible] విద్యార్థులకే వసతి [illegible] బాలురను వసతిగృహమునకు పంపను [illegible] మహాశయులు [illegible] దరఖాస్తులు [illegible] ఇందువలన [illegible] ఉదయము [illegible] రూప్యములు [illegible] పంపవలెను.

ఆర్. కె. వాసుదేవముదల్యారు
[illegible] ఇంజనీయరు [illegible]
"[illegible]" [illegible]

పూనామహిళా విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షాఫలితములు

కృతార్థులైన బాలికా ఉన్నత పాఠశాల బాలికలు

[illegible] పరీక్షలో ఉత్తీర్ణులు:—
ప్రథమ సంవత్సర కళాశాల తరగతి (F. Y. A.)

క్రమ	రోల్ నెం.		
౧	[illegible]	[illegible]	రెండవతరగతి
౨	[illegible]	[illegible]	మూడవతరగతి
౩	[illegible]	[illegible]	మూడవతరగతి

ప్రవేశపరీక్ష

౧	[illegible]	మూడవతరగతి
౨	[illegible]	పాస్ తరగతి (Not Class)
౩	[illegible]	

౪ [illegible] ప్రకటింపబడును. (జ్ఞానప్రకాశ్ నుండి)

వివాహోత్సవము

బాలికల ఉన్నతపాఠశాలకు శ్రీమాన్ [illegible] [illegible] రంగనాయకమ్మ [illegible] వివాహమహోత్సవము [illegible] [illegible] పాఠశాలపక్షమున వారికి కృతజ్ఞతాభివందనములు.

నవాబ్ షౌకత్ జంగుబహద్దురుగారి అనారోగ్యము

నవాబు సా॥ గారి ఆరోగ్యస్థితి ఇదివరకున్నంతవిషమస్థితిలో లేదుగాని, ఇప్పటికైనా [illegible] చికిత్స [illegible] మేజర్ [illegible] [illegible] ఎమ్. ఎస్. [illegible] డాక్టర్. నవాబ్ [illegible] జంగ్ బహాద్దురుగారు చేయుచున్నారు.

ధర్మము ! సమాజసేవ

శ్రీయుత వీరభద్ర శాస్త్రిగారి ఉపన్యాసము

కృష్ణదేవరాయల గ్రంథాలయములో సభ

గతసోమవారమునాడు శ్రీకృష్ణదేవరాయాంధ్రభాషా నిలయమందిరమున సాయంత్రము ౬-౩౦ గంటలకు ఉపన్యాస సభజరిగెను. ఉపన్యాసకులు విఖ్యాతవిద్వద్వర్యులును, సాహిత్య, కావ్య, వేదతీర్థాదిఉన్నతపదవీ విభూషితులును, ధర్మాచార్య, విద్యారత్న, విద్యానిధిత్యాదిబిరుదాంకితులునగు బ్ర.శ్రీ. చిదిరెమఠము వీరభద్రశాస్త్రిగారు: వీరునల్లగొండజిల్లా నివాసులు. ౯౦ సంవత్సరముల క్రింద కాశీవిద్యాపీఠము నెలకొల్పిరి. ఉన్నతపదవులనందిన యశోవిరాజితులు: మహారాష్ట్ర, సంస్కృత, హిందీ ఇత్యాదివివిధభాషాకోవిదులు, వీరిటీవల నేపాళరాజ్యము లోని కైలమహాసభకధ్యక్షతవహించి స్వదేశోన్ముఖులైరి. ఆట్టివీరు యాగమునకు ఆదికోశము గాగొని విజ్ఞానరాష్ట్రము లోనివాటిలో మొట్టమొదటిదగు శ్రీకృష్ణదేవరాయల ఆంధ్రభాషానిలయమువారు వీరి యుపన్యాసమును „ధర్మము — సమాజసేవ" యనువిషయముగూర్చి ఇప్పించుటకేర్పాటులుచేసిరి.

సభాకార్యక్రమము ఆరంభించుటకు, మా. హనుమంతరావుగారు నాటిఉపన్యాసకుల యోగ్యతావిశేషములు ప్రకటించుచు సభకధ్యక్షతవహింప శ్రీయుత బూర్గుల రామకృష్ణారావు బి.ఏ.ఎల్ ఎల్ బి గారినికోరిరి శ్రీయుత కొమ్మరరాజు [illegible] రావుగారు ఆందునకామోదముచెప్పుచు అధ్యక్షునియొక్క యోగ్యతను సంగ్రహముగ ఎరుకపరచిరి. తదుపరి అధ్యక్షులు తమునలంకరించి ప్రారంభవచనముల పలికిన్పిదప, శ్రీశాస్త్రిగారు ఆంధ్రమునను హాట్లాడుటకు, చాలాకాలము పరదేశమందున్నందున తెలుగున వ్యాఖ్యానింపగలుగుటకు ఉపన్యసించునలవాటు లేనందున హిందీలో మాట్లాడెదనుజప్పొరి. ఈభాష సందేశమును మధురముగను, ఉత్సాహపూరితముగను, సయుక్తికముగను, సప్రమాణముగను ఉపన్యసించిరి. నా రాంశమిది.

„మనయిర్వధర్మ సంప్రదాయముల ననుసరించి చూచినచో, చతుర్విధ పారంగతులగు మహాశయులు తప్ప సామాన్యులు ధర్మనిర్ణయమును జరుపలేరు. ఆట్టిస్థితిలో నావంటి వానిచ్చేతను గురించి చెప్పవలసిన పనియేమి. [illegible] [illegible] అనుభవములను మాత్రమే [illegible] [illegible] నేను ధర్మనిర్ణయము చేయుచున్నానని [illegible]!

[illegible] ధర్మము [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] „మతము" [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ఇట్టి [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

„ధర్మము" అనునది మహోదారమగుపదము [illegible] యున్నది. మనపెద్దలగువారు రచించిన వాఙ్మయమును — [illegible] సంవత్సరముల పరిమితిగలదానిని, — మనము పరిశీలించినచో పైనచెప్పబడిన విరుద్ధ వాక్యముల యుత్పత్తి తెలుపబడగలదు. ధర్మము ప్రేరణాత్మకమువలనను, కొన్నిదృష్టిల [illegible] గించుచున్నది, అయి యున్నదని జైమిని మహర్షియు [illegible]. „పోషణ, ధారణశక్తి అది ధర్మము" అని వాచస్పత్యాదులు నిర్వచించిరి. ఇట్టి మనువుచూచు ధర్మముయొక్క యుక్తిలక్షణములు అహింసాసత్యమస్తేయాదులవి. [illegible] ముగ చెప్పబడియున్నాయి. యాజ్ఞవల్క్య మహర్షి „ధర్మము" నకు ప్రస్తుతము [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] మనవారు నిర్ణయించిరి ధర్మము అనునది [illegible] [illegible] [illegible] సమూలముగ నశించునది కాని, దానియొక్క [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ధర్మముయొక్క లక్షణములు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

యథార్థము విచారించినచో సమాజము „ధర్మము" కాదు. అది రెండును ఒకదానిపైనొకటి యాధారపడియున్నవి. ధర్మము లేనిది సమాజము నిలువజాలదు. సమాజము లేనిది ధర్మము ఉండజాలదు. ధర్మము సమాజమును రక్షించుటకు సంస్కరించుటకు పుట్టినవస్తువుకాని సమాజమును భక్షించుటకు పుట్టినదికాదు. ధర్మముగుణమువంటిది. సమాజము „గుణి"కనుక ఈరెండును విడదీయ రానివని చెప్పుటకేనికావున ఇవిరెండును కలిసియుండదగినవి. అప్పుడుమాత్రమే మానవజాతి యభ్యున్నతి చెందును. ఈసూత్రమునే అతిపురాతనకాలమునుండి మనదేశజాతి ఆధారముగ నుంచుకొనినది. కావున నేనెన్ని విప్లవములు కలిగినను: ఎన్ని అవాంతరములు సంభవించినను, నాటివరకు మనజన్మసంస్కృతి సమూలముగ నశింపలేదు. సుస్థిరముగనే యున్నదని చెప్పవచ్చును.

మరదృష్టమువలన కొన్ని విచిత్రములగు భావములు ప్రవేశించినవి. అవ్వలి ఈదేశమునకుచెందువారు కొరనియు విమర్శ పీఠమునుండియో వచ్చినవనిచిన వారనియు నొక సిద్ధాంతము. పాశ్చాత్యవిజ్ఞాన ప్రవాహముతోపాటు నిట్టివి వచ్చి పడినవి. దీనియాదార్థ్యము ప్రజాతన వాఙ్మయమును సవిమర్శముగా పరిశీలించినచో ప్రమాణితముగా తేలగలదు. మరియొకటి వర్ణవ్యవస్థ వ్యవస్థకై యేర్పడినది. ఇంకొకటి ఆశ్రమనిర్ణయము మంచిది కాదనునది. ఏతదుత్పన్నమైనవి నాగరికతయొకుట ఉత్తమముగా గలంప బడినవన్నియు గర్హింపబడినాగినవి. కాని ఇవియింత సులభముగ ఎదురగొట్టదగినవి ఇంతదుర్బరములైనవికావని మనము గ్రహించదగిన విషయము పైవానిలో ప్రతివస్తువు ప్రబలకారణముల పైనను, మహోపయోగముల పైనను ప్రారంభింపబడినది నేటికిం వాని ప్రాధాన్యత కలదని సూక్ష్మముగ పరిశీలించినగాని తేలదు విధిలో ప్రతివిషయమును వివరించదలచినచో ఒక్కొక్క ప్రత్యేక ఉపన్యాసమునకు తగినసాధనము కల్పించవలసి యున్నది. (ఈసందర్భమున ప్రస్తావనకు పై విషయములలో ప్రతిదానిని గూర్చి సంగ్రహముగ చెప్పిరి.)

సమాజసేవయనినను దేశసేవయనునదియే, సమాజముకొరకు [illegible] [illegible] అర్థమేలేదు విశదముల

మనము పరిశీలించినచో, మనపెద్దలు నిర్వచించిన „ధర్మము" యొక్క లక్షణములు సమాజసేవ అనేకాలేకవిధుల ఉపయోగకారకములుగా అంతేకాదు ముఖ్యోద్దేశముగా నున్నవి. కనుక నవీననాగరకతా ప్రవాహమునకున్న [illegible] నిరుపమానమైన వేదములను ధర్మలక్షణములను సవిమర్శగ్రహించి సరియగు మార్గమున నడచెదముగాక!

తరువాతఉపన్యాసకులు తమ్ము గౌరవించినందునను గ్రంథాలయమువారికి కృతజ్ఞతదెల్పుచు ఉపన్యాసమును ముగించిరి.

పిదప అధ్యక్షమహాశయుడు ఉపన్యాసకునిమిగుల ప్రశంసించి వారివిజ్ఞానము వారిధర్మోత్సాహముసు పొగడిరి: వారుదశరాష్ట్రీయవాదము ముఖ్యముగా సాంఘికము అనుటవలన తెనుగుబడియున్న మన ప్రాంతముకు విజ్ఞానప్రసాదముచేత శాంతిసంతమునుభవించుటకు కలదని అభిలషించిరి వసీన కాలమున ధార్మికసామాజిక ప్రశ్నములందు పరస్పర భిన్నములగు తత్త్వములను ప్రచారించువారలు బలుపుచున్నందున తమవంటివారికి కర్తవ్యతామూఢత్వము కలుగుచున్నదనియు గీతలో చెప్పి ప్రకారము „ధర్మసంస్థాపనార్థాయ సంభవామి యుగేయుగే" యనువాదకొరకు ఎదురుచూచుచున్నామని ఉపన్యాసమును ముగించిరి గ్రంథాలయపక్షమున శ్రీయుత కృష్ణారావుగారు గ్రంథపాలకులు, యున్నత్యాస్థానమునుఉపన్యాసకులకును పుష్పహారములువేసి గౌరవించిరి. వారియుపన్యాసమునుప్రశంసించి గ్రంథాలయపక్షమువ్వారికి ప్రశంసలను కృతజ్ఞతచెప్పిరి. రాత్రి ౯ గంటలకు సభముగిసినది.

శ్రీయుత బూర్గుల రామకృష్ణారావుగారు,
బి. ఏ. యల్ యల్. బి.,
వకీలు; హైకోర్టు
హైదరాబాదు పురపాలక సంఘసభ్యులు.

వీరు గతసోమవారమునాడు శ్రీకృష్ణదేవరాయ గ్రంథాలయమున జరిగిన సభకు అధ్యక్షత వహించిరి. ఉపన్యాసకులు శ్రీయుత చిదిరెమఠం వీరభద్రశాస్త్రిగారు.

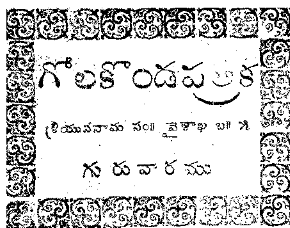
సాహిత్య, కావ్య, వేదతీర్థాది ఉన్నతపదవీవిభూషితులును, ధర్మాచార్య, విద్యారత్న, విద్యానిధిత్యాది బిరుదాంకితులునగు బ్ర. శ్రీ. చిదిరెమఠము వీరభద్రశాస్త్రిగారు.

యువరాజుగారి ఆగమనము

యువరాజగు మేజరు జనరల్ అజంజాహా బహద్దరుగారు నిన్న [illegible] ఉదయము [illegible] గంటలకు [illegible] నుండి హైదరాబాదునకు వచ్చేసిరి.

విమానక్షబ్ధస్థాపనకై బాబరు మిర్జాగారి దరఖాస్తు

వైమానికుడు హైదరాబాదు కాపురస్థుడు బాబరు మిర్జా తనకు స్వంతవిమానక్షబ్ధ యేర్పరచుకొనుటకొరకు అనుజ్ఞ యివ్వవలయునని ప్రభుత్వమువారికి దరఖాస్తు పెట్టుకున్నారని తెలియుచున్నది



టప్పాఖాననివేదిక

౧౩౪౩

మ. ఘ. మ. నిజాం ప్రభుత్వమువారి టప్పా శాఖా నివేదిక ౧౩౪౩ ఫ. ది మా కార్యస్థానమునకు పంపబడినది. సంవత్సరము గడచినతర్వాత ఇంత స్వల్పకాలములో నివేదికను సిద్ధపరచి అచ్చొత్తించి పత్రికా కార్యాలయములకంపుట అసాధారణ సంప్రదాయము. ఇందునకు ఈశాఖాధ్యక్షులను మనఃపూర్వకముగా ప్రశంసించుచున్నాము.

ప్రభుత్వమునకైనను టప్పాశాఖ ముఖ్యమైనదియు, ప్రజాక్షేమమునకు ఎక్కువగా సంబంధించినదియునై యున్నది. కనుక ఈశాఖయొక్క కార్యవివరణమును జనులు ఎక్కువగా తెలిసికొనునట్లుచేయుట ప్రభుత్వముయొక్క కర్తవ్యమైయున్నది. అట్టివిధిని ఈశాఖవారు గుర్తించుట చాల సంతోషావహము. ఇట్లే విద్యాశాఖమొదలగు తక్కిన ప్రజాహితశాఖలవారును చేసినచో ప్రజలకృతజ్ఞతకు పాత్రులగుదురు. ముఖ్యముగా విద్యాశాఖానివేదికలు పత్రికలకు సమయమునకు అందుటలేదు. టప్పాశాఖ స్వప్రభుత్వకార్యదర్శి కార్యాలయమునకు సంబంధించినదో విద్యాశాఖకూడ దానికే సంబంధించియున్నది. కనుక ప్రభుత్వ కార్యాలయము (సెక్రటరీ) వారు ఈయంశమును గమనింతురని మేమునమ్ముచు మాకునివేదికనంపిన టప్పాశాఖాధ్యక్షులకు మాకృతజ్ఞతను తెల్పుచున్నాము.

మొత్తముమీద ఈశాఖయొక్కపని వివిధవిషయములందును వృద్ధిమార్గమున నున్నదని చెప్పుటకు అందలి వివరములే ప్రబలసాక్ష్యములై యున్నవి.

ఉత్తరవ్యవహారము:

ఉత్తరములు మొదలగునవి ఈ సంవత్సరమున పూర్వముకంటె ౨౧ లక్షలపైన హెచ్చినవి. రాష్ట్రములోని జనసంఖ్యపైన భాగించిచూచినచో సగటున తలఒకటింటికిని ఇవి ౨. ౬౧ చొప్పున వచ్చుచున్నవి. గతవత్సరము సగటుసంఖ్య ౨. ౪౭ ఉండెను. మొత్తము వత్సరమునఅందచేయబడినఉత్తరములు మొదలైనవానిసంఖ్య ౩ కోట్ల ౭౬ లక్షలపైనున్నది.

బ్రిటిష్ఇండియానుండి వచ్చుఉత్తరములు మొదలగువానిసంఖ్యలో ౫లక్షలు౫౫వేలుతగ్గినది. ఇందునకు కారణము అచ్చటిఆర్థికమాంద్యమని చూపవలసినది. ఆర్థికమాంద్యము మనరాష్ట్రమునకూడ కలదుకదా. అట్టిచో ఈతగ్గుదలకు సమాధానము చింత్యము.

మన టప్పాలలోపడి బ్రిటిష్ఇండియాలోని చిరునామాదార్లకుపంపబడిన వాటిసంఖ్య ౫౩ లక్షలు ఉన్నవి. వీనివలన మనకెట్టిఆదాయమును కలుగలేదు. వీటి టప్పాఛార్జి మనకువచ్చినచో మనటప్పాశాఖ రెండున్నరలక్షల రూపాయలు ఎక్కువగా ధనవంతమై యుండెడిది. బ్రిటిష్ఇండియానుండివచ్చునట్టియు అచ్చటికి పోవునట్టియు ఉత్తరములు మొదలగువానిమూలమున మనకు కలుగుచున్న నష్టమును బాపుకొనుటకు తగినవిధానమును ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుట అవసరమని సూచించుచున్నాము.

లావారసీ (దిక్కులేనివి):

వీనిసంఖ్య ౬౦ వేలునుమించినది. వీనిలో ౫౧౫మంది చిరునామాలు సరిచేసి అందచేయబడినవి. వచ్చినవానిలో ౧౦౬ చిత్తుకాగితములు, ౧౫౧ అక్షరహితము (మొహరులు) వ్రాతలు, ౧౦లో అసభ్యములగు లేఖలుఉండెను. ౧౧౨లో నుండి మొత్తముమీద సుమారు ౪౫౦౦ రూపాయలు హాలీ వెండియు ౬ అణాలతొమ్మిదిపాయీల కల్దారువెలయునుగలవస్తువులును కనుపడినవి. వీనిలో ౪౪౧౯ హాలీరూపాయలవియు, ౫ అణాల కిపాయీలకల్దారువస్తువులును చిరునామాదారులకు అందచేయబడినవి.

భీమా, వి. పి., మనియార్డరు:

భీమా వస్తువులసంఖ్యలో తగ్గింపు ౧౮౬౧. కనుకభీమాఫీసుఆదాయములో రు ౪౩౫-౨-౦ తగ్గినది. వి. పి. ల సంఖ్యలోకూడ ౨౭౯౪ వస్తువులును, రు ౮౬ వేలకుమించినప్రైకమును తగ్గినది.

అయినను మనియార్డరులలో ౫౧వేల రూపాయలకుపైగా హెచ్చినది.

సేవింగ్సు బ్యాంకు, టికెట్లవిక్రయము.

ఈసంబంధమైనఖాతాలసంఖ్య ౬౧౬౮ వీటి బాబతు ౮౬లక్షలకుపైగా టప్పాఖానాలలో జనులునిలవచేసుకొనుచున్నారు. ఈవిధముగా ప్రజలలో మితవ్యయశీలత్వము హెచ్చుచున్నందునకు మనముసంతోషించవలసియున్నది. ఈసంవత్సరమున ఖాతాలసంఖ్యలో ౭౫౫ వృద్ధియైనది.

టప్పాచీట్ల విక్రయముకూడ హెచ్చి ౪౯ వేల రూపాయలకుమించినది.

క్వైనైనువిక్రయమువలన రు ౭ ౨౭౦-౧౬-౪ వచ్చినది. ఈవిషయమునవృద్ధి రు ౨౪౫-౧౩-౪. దీనివలన మలేరియా వ్యాధి హెచ్చుచున్నదనియర్థమా? లేక వ్యాధివ్యాప్తిలో మార్పులేకున్నను మందువాడుక హెచ్చినదనియా?

ఫిర్యాదులు.

గతసంవత్సరముకంటె ఈనివేదిక సంవత్సరమున ఫిర్యాదులసంఖ్య హెచ్చినది. మొత్తము ౭౪౭. ఈసంవత్సరమునసఫలమైనవానిసంఖ్య౫౬౧. దీని యర్థము చెప్పుట కష్టము. (౧) లోపములు యెక్కువగుటచేత ఫిర్యాదులు హెచ్చినవా? (౨) లోపములుహెచ్చలేదు కాని ఫిర్యాదుచేయువారు హెచ్చియున్నారా? అను సంశయములుకలుగవచ్చును. బహుశః దేశమున విద్యాజ్ఞానము హెచ్చుచున్నందున జనులు తమహక్కులను తెలిసికొనుట హెచ్చి ఇదివరకు పనిచేయవలయునో తెలియకయూరకున్నవారు ఇప్పుడు ధైర్యముతో ప్రభుత్వమువారికి తెలుపనారంభించియుండవచ్చును, టప్పావ్యాపారము క్రమముగా సంస్కరింపబడుచుండవచ్చును. కానినివేదికరచయితలు యీవిషయమున తమఅభిప్రాయమును స్పష్టముగ వ్రాసియుండిన బాగుండెడిది.

ఆదాయవ్యయములు:

నివేదిక వత్సరమున ఆదాయము ౧౧లక్షల ౯౨వేల ౨౦౦రూపాయలపై చిల్లర. వ్యయము ౧౧లక్షల౪వేల ౬౯౩రూపాయలపైచిల్లర. కనుక నికరముగా తేలినఆదాయము ౮౭వేల౫౦౭రూపాయలపై చిల్లర ఇది సంతోషము గనుసంగతియే. ఈఆదాయమును క్రొత్తటప్పాఖానాల గ్రామములలో స్థాపించుటయందు ఖర్చుచేసి గ్రామగ్రామమువరకు త్వరలో ఉత్తరములు మొదలగునవి అందునట్లుచేయుట అవసరమని మా సూచన

టప్పాఖానాలు

౧౩౪౩ ఫ. ఆరంభమునఉండిన టప్పాఖానాలు ౭౫౪ ఈసంవత్సరమున హెచ్చినవి ౨౫. మొత్తము ౮౧౯ హెచ్చుచున్నందుకు సంతోషింతుము కాని ఈమాత్రము హెచ్చుచాలదు. మనరాష్ట్రములో మొత్తము గ్రామములసంఖ్య ౨౧౬౯౭ అదియే సరియైనచో ౨౬ గ్రామములకు ౧ టప్పాఖాన సగటున పడుచున్నది. ఇది చాలదు. ప్రభుత్వమువారు విద్యావ్యాప్తికై యెక్కువకృషిచేయుచున్నారు. గ్రామములందు చదువుకొనినవారిసంఖ్య హెచ్చుకొలది ఆ సామాన్యులకు టప్పాఖానాలు ఎక్కువగా కావలయును.

ఇంతేకాదు. ఉత్తరములు పల్లెటూళ్లకు ఉత్తరములు చాలఆలస్యముగా అందచేయుదురని గ్రామజనులు తరుచుగా చెప్పుకొనుట జరుగుచున్నది. ఈవిషయమునకూడ గట్టియేర్పాటులుచేయుట టప్పాశాఖవారి విధియైయున్నది.

ఎట్లైనను ప్రభుత్వమువారు ప్రజాసౌఖ్యమునకై చేయుచున్నపనిని ప్రశంసించుచు ఈవిషయమున ఇంకను గట్టిప్రయత్నములనుచేయువారిని ప్రార్థించుచున్నాము. గ్రామస్థులకు మాసూచన ఏమన ప్రభుత్వమువారి ఆశయములగ్రహించి టప్పాఖానాలులేని చోట్ల పెట్టుటకు ప్రభుత్వమునకు [illegible], ఫిర్యాదులు నిర్భయముగా [illegible] న్యాయము పొందవలయుననియు, పేదసాదలుకూడ సేవింగ్సు బ్యాంకులలో [illegible] తమ ద్రవ్యమును నిలువచేసి [illegible] [illegible] యు సూచించుచున్నాము.

వివాహములపన్ను

యునైటెడు ప్రెస్సువార్తయొకటి యిట్లున్నది:—

> [illegible]
> [illegible] పన్ను విధించవలసివచ్చినది."

దీనిని ప్రభుత్వముపై ప్రశంసనీయము, యుక్తాయుక్తములగు చర్చగైకొనినారు. వారుపన్నును యింకను హెచ్చించవచ్చును. సంస్థానాధికారులయొక్క ఉద్దేశ్యము శాసనోల్లంఘనమునకు బ్రిటిష్ఇండియాకు ప్రాకి—అందు, ముఖ్యముగా, ప్రస్తుత యుండియా ప్రభుత్వమువారు, ఈ పనివిధానమును బట్టి అవసరమునితలంచి చేసినదిగాక, దేశీయులగు ప్రజా ప్రతినిధులచే సూచించినటువంటి ముఖ్యమైనదని [illegible] శాసనమును ఉల్లంఘించుచు బ్రిటిష్ఇండియా [illegible]—తమ రాష్ట్రములో [illegible] [illegible] యేయని తెలియదము.

ఇతర సంస్థానములు ప్రత్యేక స్వాధికారము కలిగి యుండినను గుర్తింపబడియుండినదే. మన నిజాం రాష్ట్రమందు ముఖ్యముగా బెజవాడ నానుకొని యుండు పరిపాల్యమానములగు ప్రాంతములు బ్రిటిషిండియా ప్రాంతీయుల నేకులు చేరి బాల్యవివాహముల నిరోధ శాసనమునకు విరుద్ధముగా చేయుచుండవచ్చును. మన సంస్థానములోకూడ యితర కొన్ని సంస్థానములలో వలెనే బాల్యవివాహ నిషేధ శాసనము యిప్పటికిలేదు. వాస్తవముగా బ్రిటిషిండియా వారు సంస్థానములలో రహస్యముగా బాల్యవివాహములు జరిపించినను అట్టివారు యెప్పటికైనను బ్రిటిషిండియా ప్రభుత్వమువారిచే శిక్షార్హులే. సంస్థానములలో వారు శిక్షార్హులు కాకున్నను సంస్థాన ప్రభుత్వములవారు బ్రిటిషిండియా శాసనప్రకారము శిక్షార్హులగువారికి తల దాచుకొనుటకు తావిచ్చుట బ్రిటిషిండియా ప్రభుత్వముతో సంస్థానములకుగల మైత్రీక సంబంధము ననుసరించి యుక్తము కాదు.

ఇందు మరొకయంశము గలదు. మన ప్రభుత్వము వారు న్యాయప్రకారముగ బ్రిటిషిండియా వారిని సాంఘిక క్షేమదృష్టితో అవలంబించుచున్న ప్రభుత్వముచే నామోదింపబడిన శాసనమును మన దేశములో చేరి ఉల్లంఘించనిచ్చుటవలన, ఆ ప్రజలు యిక్కడ సంఘ క్షేమదృష్టితో చేయబడిన శాసనములను ఇతర ప్రాంతములకుపోయి ఉల్లంఘించుటకు త్రోవ నేర్పడనిచ్చినవారగుదురు.

కాబట్టి యీ రెండువిధములను పన్నులు విధించి [illegible] అట్టిచర్యలను ప్రభుత్వమువారు నిరుత్సాహపరచుట యుక్తమేను.

బావిలోపడి చచ్చుట

[illegible] బావిలో ఒక [illegible] పడి [illegible] ... [illegible]

మలేటల దొంగతనము

[illegible] ... [illegible]

౧౧౦౩ గ్రామాల జాగీర్దారుమరణము

[illegible] ... [illegible]

౧౩౪౮ సంవత్సరములో

ఉస్మానియా యమ్. ఎ. పరీక్షాఫలితము

అరబ్బీ

నెం. ౧. మహమ్మద్ యహీసిద్దిఖీ. మూడవతరగతి

గణితము

,, ౪. రాఘవేంద్రరావు మొదటితరగతి

యమ్. ఎ. మొదటిసంవత్సరము.

ఫార్సీ

,, ౧. సఫీయుద్దీన్.

,, ౨. సయ్యద్ అలి ,,

యమ్. ఎ. మొదటిసంవత్సరము

ఉర్దూ

,, ౩. మఖదూమ్ మొహియుద్దీన్

,, ౪. అజీజ్ మహమ్మదుఅలి ,,

,, ౫. సర్దార్ మహమ్మదుఅలి ,,

మొదటిసంవత్సరము. యమ్. ఎ. పరీక్షఫలితము ప్రకటింపబడెను.

యమ్. ఏ. తుదిసంవత్సరము.

ఉర్దు

నెం. ౧. గులాంమహమ్మద్‌ఖాన్ మూడవతరగతి

,, ౨. గులాంజిలానిఖాన్ రెండవతరగతి

,, ౩. మీర్ సాదతు అలిరజ్వి ,,

,, ౪. మీర్ హసన్ ,,

మొదటిసంవత్సరపు యమ్ ఎస్. సి.

ప్రకృతి శాస్త్రము

నెం. ౧. [illegible] ,,

జంతుశాస్త్రము

,, ౨. మహమ్మద్ [illegible]

పదార్థశాస్త్రము

,, ౧. మహమ్మదు [illegible]

,, ౨. ఎ. కన్నయ్య

,, ౧౦. [illegible]

,, ,, వెంకట్ [illegible]

,, ౧౨. జె. లక్ష్మీకాంతం

యమ్. ఎస్. సి. తుదిసంవత్సరము

నెం. ౧. వి. నారాయణరావు మొదటితరగతి

,, ౪. శ్రీపతిరావ్ [illegible] రెండవతరగతి

,, ౫. రామచంద్రర్ [illegible] మూడవతరగతి

,, ౬. కే. రంగారావు ,,

(నోట్) యమ్. ఎస్. సి. [illegible] శాస్త్ర ఫలితము పిదప ప్రకటింపబడును.

ఉపన్యాసములు

[illegible] ప్రొఫెసర్ [illegible] ప్రొఫెసర్ గార్లు ౮. ౧౦మొదలు ౧౪ వరకు [illegible] విషయములగురించి ఉపన్యసించెదరు.

౧. గురువారం ౮. ౧౦-౮-౪౮ [illegible]

అర్థశాస్త్రము

౨. శుక్రవారం ౮. ౧౧-౮-౪౮ [illegible]

[illegible]

౩. శనివారం ౮. ౧౨-౮-౪౮ [illegible]

సంవత్సరప్రవృద్ధి

౪. ఆదివారం ౮. ౧౩-౮-౪౮ [illegible]

౫. సోమవారం ౮. ౧౪-౮-౪౮ ,,

నగరరక్షకశాఖ సైన్యప్రదర్శనము

[illegible] ... [illegible]

తిరుమలగిరిలో వితంతు వివాహము

సికిందరాబాదు వైశ్యసేవాసంఘము వైశ్యులకై చాలా కృషిచేసిన సేవసంఘమున్నది. ఈసంఘమునకు పులిగిళ్ల అంజయ్యగుప్తగారు కార్యనిర్వాహకులు. ఈయన వైశ్యుల లోపాలను కనిపెట్టి సంస్కర్త. ఈసంఘమునందు మిక్కిలి ఉత్సాహవంతులలో శ్రీయుతులగు బెల్లంకొండ దీక్షేశ్వర, నంబూరి కృష్ణమూర్తి రంగారావు, పురమురంగయ్య గుప్త ప్రముఖులు వైశ్యకులోద్ధారకులు. ఈయువకులు బాలవితంతువుల విషయమై వగచు వారలు. ఆ దురాచారమును నిర్మూలించుటకును వైశ్యసంఘము సంస్కరించుటకును యెంతో కృషి సల్పుచుందురు. ఈ యువకుల కృషిఫలితముగనే వారి సంఘము ఇదివరకు పదునుగురు బాలవితంతువులకు వివాహముజరిపినది.

౧౫-౫-౩౫ తేది సాయంకాలమునందు వైశ్య సేవాసంఘముయొక్క ఉపాధ్యక్షులగు శ్రీయుత మంచికంటి వీరయ్యగుప్తగారు తిరుమలగిరి పెద్దబజారులోనుండు తమ గృహములో పదునెనిమిది సంవత్సరములుగల బాలవితంతువు హైదరాబాదు నివాసియగు ఇరువదియైదు సం॥ ల యీడుగల శ్రీయుత అల్లాడి వీరయ్యగుప్తగారికిచ్చి వివాహముజేసిరి. వీరుభయులు మర్యాదగల వైశ్యకుటుంబములకు చేరినవారు. వధువు కుటుంబీకులు [illegible] వరుడు తిరుమలగిరిలో వర్తకవృత్తిని నవలంభించిన వైశ్యుడు. వివాహసంస్కారము సికిందరాబాదు ఆర్యసమాజపురోహితులును స్థానిక ఉపదేశకులునగు పండిత ఆదిపూడి సోమనాథరావుగారు జరిపిరి. సంస్కారమంత్రములు అర్థముతో స్పష్టముగా పఠింపబడినవి. వివాహముకు కావలసినంతమంది సభవారు నచ్చి హాజరయియుండెను. వివాహము దర్శనీయముగా జరుపబడెను.

శ్రీగుప్తగారి యింటియెదుట పందిరియందు వేలాది పురుషులును స్త్రీలును ప్రేక్షకులుగా నుండిరి. శ్రీయుత భాగ్యరెడ్డిగారు సభకు అధ్యక్షత వహించిరి. వివాహానంతరము కొందరు ఆర్యసమాజికులు వైశ్యసేవాసంఘము సభాసదులును బాలవితంతువులకు హితార్థముల గురించి ఉపన్యసించి చెప్పిరి. విధూవరుల ప్రశంసాపద్యములను కొందరు చదివిరి. [illegible] వైశ్యసేవాసంఘము వారు జరిపిన వివాహము పదునొకండవది. వైశ్యవరులు ఈ సంఘము [illegible] విఘ్నములను సహించి [illegible] వితంతు వివాహములను [illegible] [illegible]

హిందూసంఘ సేవకుడు.

* * * *

ఇదేవార్తను ఒక "ప్రేక్షకుడు" వ్రాయుచు యిట్లు వ్రాసినారు.

[illegible] బంధువర్గమే గాక [illegible] సంతోషపూర్వకముగా [illegible] పండితులైన సోమనాథరావుగారు [illegible] వేదిక [illegible] బాలవితంతువుల [illegible] శ్రీయుత పులిగిళ్ల అంజయ్యగుప్త [illegible] ఆర్యసమాజములో [illegible]

హైదరాబాదు
బజారు ధరలు

(కోడారవు లక్ష్మీనరసయ్య ఉస్మాన్ గంజి)

౧౯-౫-౧౯౩౫

		పల్లాంకి	రు.అ.ప.
గోధుమలు బెలాల్కి	మొదటి	,,	12-8-0
	నరకు	,,	1?-0-0
బియ్యము దొడ్డువి	మొదటి	,,	18-8-0
,, నావకరాంబ క్రొత్తవి	మొ	,,	15-0-0
	నరకు	,,	15-12-0
,, డిబ్రా	పాతవి మొదటి	,,	17-0-0
,, క్షిచిసాంబారు క్రొత్తవి		,,	15-12-0
,, రామసాగరాలు	క్రొత్తవి	,,	14-12-0
,, పిహోడిలు	మొదలు	,,	26-0-0
కందులు	పెద్దవి	,,	10-0-0
కందిపప్పు	పెద్దవి	,,	14-4-0
పచ్చపెసలు		,,	12-0-0
పెసరపప్పు		,,	18-8-0
వల్లిపెసలు		,,	8-4-0
మినుములు		,,	9-1-0
మినప పప్పు		,,	16-0-0
అలచలు		,,	6-12-0
జొన్నలు		,,	9-4-0
శరిసెనగలు		,,	12-?-0
సెనగలు		,,	11-0-0
సెనగపప్పు		,,	14-0-0
వుప్పు		,,	12-0-0
తవుడు		,,	8-4-0
పత్తిగింజలు		,,	8-4-0
ఆలచందలు		,,	1?-4-0
ఆనుములు		,,	9-4-0
బటానీలు	మొదటి	,,	9-8-0
బెల్లము		,,	18-?-0
ఎఱ్ఱచక్కెర		,,	2-0-0
తెల్లచక్కెర		,,	8-0-0
పందారు చక్కెర	దొడ్డువి	,,	3-4-0
వేరుసెనగగింజలు చిన్నవి		,,	15-0-0
పసుపు		,,	1?-?-?
ఎండుకొబ్బరి	మొదలు	,,	35-0-0
	నరకు	,,	30-0-0
చింతపండు	మొదటి	,,	1?-?-0
కొత్తది	నరకు	,,	14-0-0
మంచినూనె మంచిది	౧ మ పేరు		
ఆముదం	౧ మ పేరు		?
వేరుసెనగనూనె	౧		?
నెయ్యి			?5 ?
తెలగపిండి			?
[illegible]			? ?3

ఉద్యోగ విషయములు

అబ్కారిశాఖామంత్రిగారు నం ౧౫౩ ద ౧౬-౭-౧౩౪౪ ఫసలీ ఉత్తర్వువలన జాల్నా డివిజను మున్వంతాలుకు నాయబుగారగు మౌల్వీ అలీముద్దీన్ అహమదుసా॥ గారిని తాత్కాలికముగ నాందేడు జిల్లా ముఖ్య తాలూకుదారుగా నియమించి వారిచోట విజాపురప్రతహశ్శీలుదారగు మౌల్వీ తాసుఅహమదు గారిని తాత్కాలికముగ జాల్నా డివిజను ఆఫీసరుగా నియమించిరి.

న్యాయశాఖా మంత్రిగారు ప్రధాన న్యాయమూర్తిగారి సిఫారసుపై గంగాపురం మున్సిఫ్ అగు మౌల్వీ మహబూబ్ రహిమాన్ గారికి రెండునెలల సెలవు అంగీకరించిరి.

డాక్టర్ శ్రీనాయిగారి ఉద్యోగపరిమితి పూర్తి అయినందున వారిచోట రాయచూరుజిల్లా మొదటితాలుకదారు గారగు మౌల్వీ మీర్ అహమద్ అలీసా॥ గారు మెదకు నాజీమ్ దారిపదవికి వచ్చియున్నారు.

సైన్యజంతు వైద్యశాఖ ఆఫీసరుగానున్న మేజర్ షంషీర్ మిర్జాసా॥ తన మొదటిచోటు అగు జంతువైద్యశాఖపదవికి [illegible] గినట్లునారు

నవ్వాబు సుల్తాన్ ముఖమ్ [సాయగా] ఉండువారు ఇదివరకు యూదకతాలుకదారుగానున్న మౌల్వీ సయ్యద్ నజీముద్ హాషిమ్ గారిని ఇప్పుడు రెండవతాలుకదారుగా గ్గతించిన మౌల్వీ అహమదలిగారిచోట నియమించిరి

రాకపోకలు

జిల్లారక్షకశాఖ నాయబునాజీంఅగు అయ్యంగారు సెలవుపై బెంగుళూరు వెళ్లియుండిరి. గత తేదినాడు తిరిగి హైదరాబాదుచేరియున్నారు

యువరాజుగారు రెండుమూడురోజులలో ప్రవాసమునకు వెళ్లుచున్నారని తెలియుచున్నది. వారితోబడి మూలకు పంపబడిన అంగరక్షకసంఘము తిరిగి హైదరాబాదుచేరినది.

చక్రవర్తిగారి జన్మోత్సవము

సికింద్రాబాదు పెరేడుగ్రౌండులో చనిపోయిన నెలకైన రోజు చక్రవర్తిగారి వార్షికజన్మోత్సవమునకై సైన్యపరిదర్శనము జరుగుననియు, అందులో రెసిడెంటుగారి స్వాధీనమందలి ఇతర సైన్యఅధికారులును చేరియుందురనియు తెలియుచున్నది.

రెసిడెన్సి మెడికల్ ఆఫీసర్

ఉస్మానియా వైద్యశాల అసిస్టెంటు సర్జనగు డాక్టరు సీతారామయ్యనాయుడు, యల్. యం. అండుయస్. గారు రెసిడెన్సి ఉస్మానియా వైద్యశాలలో నియమింపబడిరి. వీరికి సివిల్ సర్జన్ గ్రేడు ఇత్తురని తెలియుచున్నది.

కస్టమ్స్ బండునుగూర్చి టప్పాశాఖఆజ్ఞ

ఇదివరకు నగరప్రధానపోస్టులో ౫౦౦ వందల కస్టమ్స్ బండులతీసుకొనుచుండుటకుమారుగా ఇప్పుడు ౧౦౦౦ తీసుకొనుదురనుచు టప్పానాజంగారు తెలుపుచున్నారు.

బుద్ధజయంతి

గత వైశాఖపౌర్ణమినాడు శ్రీకృష్ణ దేవరాయల ఆంధ్ర భాషానిలయమందు బుద్ధజయంత్యుత్సవము జరుపబడినది. మందిరము ఆసందర్భమునకై చక్కగా అలంకరింపబడెను. చాలమంది పౌరప్రముఖులు వచ్చిరి.

ప్రారంభమున శ్రీయుత శ్రీఖండే బి.ఏ. ఎల్. ఎల్. బి. గారు బుద్ధజీవితమును గురించి వివరముగా ఉపన్యసించిరి. తరువాత శ్రీయుత ౧౦ రామారావు ఎం.ఏ. గారు హిందూభాషయందు బౌద్ధధర్మముయొక్క గొప్పతనమును విపులముగా వ్యాఖ్యానించి హిందు దేశములందు బౌద్ధమతస్థులు నితరదేశములు ధార్మికసంబంధములబలపడవలసిన అవసరమును నిరూపించిరి.

తరువాత శ్రేష్ఠి మా. శ్రీ. భాగ్యరెడ్డివర్మగారు బుద్ధ దేవుని అహింసాధర్మమునుగూర్చి తెనుగునవుపన్యసించిరి, సభ్య ఆంగీకారముగనిక ప్రఘట్టమును వారిని ప్రశంసించిరి, అనంతరము అధ్యక్షమహాశయులగు ఆదిపూడి సోమనాథరావుగారు తమ సహజమగు ఆనర్గళనిర్గళధ్వనితో బుద్ధదేవుని జీవితచరిత్రయందలి కొన్ని ఘటములను చక్కగచిత్రించి శ్రోతృలహృదయములు [illegible] తుదకు శ్రీయుత ఆదిరాజు రామస్వామిగారు వుపన్యాసకులకు అధ్యక్షులకు కృతజ్ఞత నర్పించిన వారిని పుష్పమాలాలంకృతులచేసిరి

బుద్ధజయంత్యుత్సవము గడిచిన ౨-౩ సంవత్సరములనుండి హైదరాబాదున జరుపబడుచుండెను. దీని నారంభించినవారు శ్రీయుత నడింపల్లి జానకిరామయ్యగారిని శ్రీయుత భాగ్యరెడ్డిగారు తమయుపన్యాసమునచెప్పిరి. ఇట్టియుత్సవమును శ్రీరెడ్డిగారు రెండుసంవత్సరములక్రిందటివరకు చినుగా ప్రతిసంవత్సరము జరుపుచుండిరి. వారి అనారోగ్యము కారణాలే నందున రెండుసంవత్సరములు ఉపన్యసింపలేకపోయిరి.

మహనీయుత్సవము గొప్పగా ప్రదర్శనము అవసరమని ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయములో విద్యార్థులకు [illegible] వారికి సమాచారము తెలియకపోవుటచే [illegible] [illegible]

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతు ఋణవిమోచనము

వెంటనే అవలంబించ దగిన పద్ధతులు

వి. రామదాసు పంతులుగారి ఉపన్యాసము

బెజవాడలో మే ౧౦ తేది నాడు ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతు ఋణవిమోచన సభ ప్రారంభించుచు శ్రీయుత వి. రామదాసు పంతులుగారిట్లు ఉపన్యసించిరి —

ఋణభారముచే క్రుంగి కృశించుచున్న వ్యవసాయకులైన రైతుల [illegible]

అవలంబించవలసిన ధర్మసూత్రములు

[illegible]

మొదటిది:— [illegible]

రెండవది.— [illegible]

మూడవది:— [illegible]

ఋణసమస్యయొక్క మూడు ప్రకరణములు

[illegible]

ఋణవిమోచనోపాయములు

[illegible]

పరపతి వ్యవస్థలయందు జరుగవలసిన సంస్కారణము

(1) [illegible]

(2) [illegible]

(3) [illegible]

ఋణస్థులను ఋణదాతలహింసనుండి తొలగించు విధానము

[illegible]

[illegible]

(వి) దాండుపట్ న్యాయము — ఋణదాతలు [illegible] హిందూ ధర్మశాస్త్ర [illegible] మొత్తమంతయు [illegible] దీనికే దాండుపట్ న్యాయమందురు. దీని [illegible] తెలియును. [illegible] దాండుపట్ [illegible] చెయ్యవలెను.

వడ్డీరేట్లకు హద్దులేర్పరచుట

[illegible]

(సి) స్వల్ప వేతనములను ఋణదాతలు జప్తుచేయకుండుట

[illegible]

(డి) బాకీలకు అరెస్టుచేసి జైలుపాలుకంపుచట్టమును మార్చుట

[illegible]

(ఇ) గ్రామపు దివాలా చట్టము

[illegible]

(యఫ్) ఋణములకు సంబంధించిన యొడంబడికల కాఠిన్యమును తగ్గించు నధికారము

[illegible]

[illegible] యుండుట యావశ్యకము

వ్యవసాయపు భూముల పరివర్తన నిషేధ చట్టము

కొన్ని రాష్ట్రములలో [illegible] భూములు [illegible] వ్యవసాయదారుల [illegible] ఋణదాతల చేతులలోనికి [illegible]

3 ఆర్థిక దుస్థితివలన కలిగిన యసామాన్య పరిస్థితుల నెదుర్కొను మార్గములు

(1) ఋణ సమాధానము — [illegible]

సంరక్షణ [illegible]

[illegible]

(2) ఋణ [illegible]

(3) [illegible]

ఋణసమస్య — రాజ్యాంగము

[illegible]

మొహ్రాం కొరకు తగిన శిక్ష ఇవ్వకుండుట

పరిధాన న్యాయమూర్తుల హెచ్చరిక

[illegible]

నగర రక్షకశాఖకు దరఖాస్తులు

[illegible]

హైద్రాబాదులోని వైద్యులు, వకీళ్లు పెద్దవారేమి చెప్పుచున్నారనగా

హైదరాబాదు (దక్కన్)

దస్తఖతు/ మహమ్మద్ ఖాదర్

యునానీ డిస్పెన్సరీ.

హైద్రాబాదు మునిసిపాలిటీ

ఉద్యోగులు అమీను ఆంటిమలేరియా

మంచి పెట్టి, ఉపయోగించి చూచినారు.

పనిచేసినవి.

మునిసిపల్ కమిషనరు

అష్రఫ్ నవాజ్ జంగ్

యునానీ దవాఖానా, మ. ఘ. వ. నిజాం ప్రభుత్వము

ఇంటర్నేషనల్ కంపెనీ డైరెక్టరు.

యస్. ఏ. శాస్త్రిగారు

హైదరాబాదు దక్కన్

దస్తఖతు:—యస్. ఏ. శాస్త్రి.

ఆంటిమలేరియా గుళికల సర్టిఫికేటు

దస్తఖతు—ఏ. నాయక్

వ్యాకరణ శాఖ.

ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయము,

హైదరాబాదు-దక్కన్.

అమీను ఆంటిమలేరియా గోలీలు

గోల్డు మెడలు

౧౯౩౪ వ సంవత్సరపు ఎచ్. ఓ. ఎచ్. ఎక్జిబిషన్ వారు అమీను స్పెసిఫిక్కునకు యిచ్చిన మొదటి తరగతి విలువ ను

దీర్ఘకాలము బాధించు విషమజ్వరములు, విడువక కాచుజ్వరములు—వీటిలో యెన్ని రకములు కలవో అన్ని రకములను అమీనుఆంటిమలేరియా గోలీలు నయముచేయును. ఈగోలీలు తప్పక నయము చేయును. వాటివలన కలుగుఫలితము స్థిరమైనదనిరుజువు చేయబడినది. ఎప్పటికిని ఒకసారి దగ్గరనుంచుకోనుము.

ఉపయోగించిన ఔషధములలో ... క్వినైన్, సింకోనారెడ్, ... నిర్దోషము లైనఔషధులు చేర్చబడినవి.

ఆర్సెనిక్, స్ట్రిక్నైన్, అకోనైటు మొదలగునవి దీనిలో చేర లేదు. క్వినావల్ల చెవులు కల్లుటతప్పని సరియైనప్పుడు యీమాత్రలు మిక్కిలి ప్రయోజనకరములు. స్త్రీలు గర్భవతులుగనున్నప్పుడు గాని ఋతుసంబంధదోషములు గల్గియున్నప్పుడుగాని యీమాత్రలవాడవచ్చును. శిశువులకు బాలురకు కూడ వీనినివాడుటవలన ప్రమాదము లేకుండ మంచి లాభమగును.

ఉచిత నమూనాకై వ్రాయుడు

౧౦౦ గోలీలుగలది.

ఏ అమీన్ అండుకో ... బొంబాయి

గౌలిగూడ, ఎక్సెల్సియర్ బిల్డింగు, హైదరాబాదు (దక్కన్)

Amin and Co.

ఏవిషయమున జూచినను

యిది క్వైనాకంటె

మంచి ఫలితమునిచ్చునది

వింతలు — విశేషములు

భర్తనుకట్టివేసి పాదములు కాల్చుట

[illegible]

భర్తను చంపయత్నించిన భార్య

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

నరమాంస భక్షకజాతి

[illegible]

[illegible]

[illegible]

భర్తపై భార్యయొక్క దావా

[illegible]

[illegible]

[illegible] ఫిలిం నటి

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

మూలవ్యాధికి హెడెన్సా చికిత్స

ఎంతకాలమునుండియున్నను బాధ
మూలవ్యాధిని
గుణపరచును

"Hadensa" the ideal treatment for piles

మూలవ్యాధికి అతియుక్తమైనదియు, నిండు నమ్మకముగ మరియు త్వరితముగ గుణమిచ్చు చికిత్స రక్తముపోవుటను ఆపును, గాయమును మాన్పును. అనేక చికిత్సాలయములలో విశేషముగ వాడబడుచున్నది. యూరపుదేశములలోని డాక్టర్లు, శస్త్రచికిత్సకులు సిఫారసు జేయుచున్నారు.

ప్రతిమందుల దుకాణములో అమ్మబడుచున్నది

మద్రాసు ఏజెంట్లు:—దాదా అండ్ కంపెని, సయ్యదప్పనాయక్ స్ట్రీటు, జి. టి. మదరాసు.

బొంబాయి ఏజెంట్లు:—పి.ఎం. జవేరి అండ్ కో., కెమిస్ట్స్ అండ్ డ్రగిస్ట్స్, ప్రిన్సెస్ స్ట్రీటు- బొంబాయి

శ్రీలక్ష్మీ పండ్లపొడి

ఈపండ్లపొడి పండ్లనుపరిశుభ్రము చేయుటయేగాక అన్నివ్యాధులను పోగొట్టును. నొప్పులు, వాపులు, చీముకారుట మొదలగు వాటికి చాలామంచిది. అన్నిచోట్లను దొరుకును, ధర ఒకడబ్బి ... ఒకసారివాడినమీకే తెలియును. పి.యల్. నారాయణ అండుకో, పోలుమేజంట్లు, అందు కమీషన్ ఏజంట్లు. ప్రూఫుబజారు హైదరాబాదు.

మావద్ద అమెరికాదంతములు ప్రశస్తమైనజర్మనుసిల్వర్ ప్లేటులో నూతనపద్ధతిగా తయారుచేయబడును. ఒకసారి కట్టించుకొనిన సమజీవితకాలములో తిరిగికట్టించుకొన అవసరము లేదని గ్యారంటి యివ్వగలము.

పండ్లనొప్పులు, పుచ్చులు, నోటిదుర్గంధము, ఔషధములచేతను ఎలక్ట్రిక్ మెషిన్ ద్వారా అమ్మకముగా నివారణచేయగలను. పనులన్నియు సరసమగు రీతిని చక్కగాచేయబడును.

డాక్టర్ ఆర్. యస్. దుయ్య

దంతవైద్యులు

దవాఖాన-చిక్కర అందుకో,
సుల్తాన్ బజారు హైదరాబాదు-దక్కన్

శ్రీకృష్ణభవన్ రెస్టారెంట్

సమృద్ధముగ ఫలాహారములు, మంచి భోజనము. ప్రయాణీకులకు విశ్రాంతి సౌకర్యములు అన్నియు హోటలులో లభించగలవు. సేవకులు సావధానులుగా ఉండు అమ్మబడును.

కె. యస్. కృష్ణయ్య ప్రొప్రయిటర్

అజీజ్‌బిల్డింగ్, "సెయింట్ జార్జెస్ గ్రామర్ స్కూలు" ఎదుట,
కింగ్ కోటిరోడ్డు హైదరాబాద్ (దక్కన్)

దివీనస్ అస్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్, ఢిల్లీ

బ్రాంచి ఆఫీసు—సికిందరాబాదు

(స్థాపితము 1920)

కొలదిసంవత్సరములలోనే కంపెని అద్భుతముగ అభివృద్ధిగాంచినది

మిక్కిలి సౌకర్యమైన, లాభకరమైన, నవీనపద్ధతులుగలవు

మా పాలిసీకొరకు త్వరపడుడు

నైజాం రాష్ట్రమంతటను జీతముపైనిగాని, కమీషనుపైనిగాని, పనిచేయుటకు పలుకుబడిగల ఏజంట్లు కావలెను.

దరఖాస్తులు ఈక్రింది చిరునామాకు పంపుడు:—

జి. పి. రావు

The Venus Assurance Co.,
Ltd. Delhi.

స్పెషల్ రెసిడెంట్ మేనేజరు
బ్రాంచి ఆఫీసు, మార్కెట్టుస్ట్రీటు, సికిందరాబాదు.

మహా మేహ హర ...

ఇదియే జగత్ప్రసిద్ధమైన ఔషధరాజమునకు నిర్వివాదాంశము. మధుమేహమును భయంకరవ్యాధి మాత్రమునకే ప్రపంచ సౌఖ్యములకు దూరమై పరితపించువారి బాధలపాలిటికిని శక్తిమంతమైన మేహములపాలిటికిని శ్రీరామబాణము!!

మరియు, మూత్రవ్యాధులు, శ్వాస, కాస, క్షయ, పలువిధములగు సెగరోగములు, వాపు, వివిధమైత్యములు, స్వప్నదోషములు, గర్భకోశ సంబంధపు మంటలు, తిమ్మిరులు, మంద శ్వాస సమస్త వ్యాధులనుండి విముక్తి నొందింపగలదు. నూతనోత్సాహము, సంభోగశక్తి, వీర్యవృద్ధి అధికతేజస్సును, కలుగచేయుటయందు దీనికిదియేసాటి యనుటలోను నాశ్చర్యములేదు.

స్త్రీల గర్భాశయ వ్రణములు, రజోదోషములు, శిశువుల వ్యాధులు, గర్భస్రావ పతిస దోషములు, యివియవి యననేల? సమస్తమలకాన నిరోధకౌషధరాజమును పటాపంచలొనరింప సామర్థ్యాండ సదృశము. చతుర్విధపుంస్త్వదోషములనుహరించి దీర్ఘాయుబలసమృద్ధము తేజోవంతము, సమస్త సద్గుణవంతమును, దేశవంశ ప్రతిష్ఠలకు అలంకారమగు సత్సంతానము ప్రసాదించును.

తులం ౧కి ౩౦—౦—౦

సశాస్త్రీయమైన ఆయుర్వేద ఔషధములు క్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. కోరువారికి కేటలాగు ఉచితము.

శ్రీ సరస్వతి ఆయుర్వేద ఫార్మసి

ప్రొప్రయిటరు ఆయుర్వేదవిశారద
కొత్త వేంకటనారాయణ గుప్త
యం. బి. హెచ్. ఖమ్మంమెట్టు (నైజాం)

గోలకొండపత్రికా
ప్రచురణములు

ఉచ్చల విషాదనాటకము	0-12-0
కృష్ణదేవ సంహారము	0-6-0
సంఘోద్ధరణ	0-8-0
కమ్మలు రాజ వంశావళి	0-2-0
కృష్ణాలహరి	0-4-0
సుభాలహరి	0-2-0
...	0-1-6
రఘురాఘ	0-1-0
బాగుబానారు	0-1-0
పంచముల చరిత్ర	0-8-0
హరికల్లూరు జంత్రి	0-2-0
క్యాష్ రసీదులు 100 కి	2-0-0
ప్రామిసరీనోట్లు ,,	2-0-0

నోటు:—హిందుపుల ... పోయినవి.

REG. No. M. 45

Reg. No. M.

STAMP

Printed and published by G Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press Hyderabad Editor K Balakrishna R